

ALGEMENE BESCHOUWINGEN 2019

(Begroting 2020-2023)

8 november 2019

Mevrouw de voorzitter, geachte dames en heren,

Voor ons ligt een begroting die meerjarig sluitend is, met daarbij wel een waarschuwing van het College (citaat) "op termijn zal Leiderdorp de structurele inkomsten en uitgaven meer in balans moeten krijgen" (einde citaat). Oftewel, ons geldpotje raakt op. Wij zijn daarin niet de enige gemeente en ook het CDA volgt met belangstelling de landelijke ontwikkelingen: Komt er bijvoorbeeld structureel meer geld naar de gemeenten voor de jeugdzorg? Gaat er bij de uitvoering van het klimaatbeleid geld naar de gemeenten? Komt er verandering in het hardnekkige trap-op-trap-af-systeem? Vragen waar nu geen antwoord of duidelijkheid op is.

Wij moeten de komende jaren nog veel investeren in ons mooie dorp, ik noem het riool, onderwijshuisvesting, ontwikkelingen Baanderij etc. Volgend jaar richting de Kadernota, gaan we graag met elkaar, College en Raad, het gesprek aan of we moeten bezuinigen of de inkomsten moeten verhogen, of allebei... En welke keuzes maken we bij het aangaan van schulden? De schuldquota stijgt nu enorm en wij zien dat als risico. Graag een reactie van het College.

Wij vragen graag aandacht voor drie thema's uit deze begroting:

1. Duurzaamheid
2. Verkeer
3. Sociaal domein

1. Duurzaamheid.

Het energieakkoord zal nog dit jaar bekrachtigd worden. Een belangrijke stap is de instemming van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Dat zal ook de opmaat zijn voor de regionale energie strategie (RES), waarin de gemeenten van Holland Rijnland tot overeenstemming moeten komen over energiebesparing en energieopwekking van de gebouwde omgeving.

Ook voor Leiderdorp betekent dit een transitie: een reductie van 30% in 2025 is het doel. De begroting bevestigt de gestelde doelen nog eens, waar het CDA volledig achterstaat. 30% reductie is meer dan een kwestie van mooie plannen, het vraagt op alle fronten aanpassing van gebouwen, organisaties, mobiliteit. En zeker ook bewustwording en gedrag.

Er zijn manieren om met grote investeringen energie te besparen of op te wekken, maar laten we niet vergeten dat kleine zuinigheid vaak ook heel duurzaam is. Laat de auto staan en pak vaker de fiets, eet minder vlees, koop minder spullen, doe het licht uit. Etc.

Het CDA wil dat de gemeente Leiderdorp de inwoners de weg wijst en faciliteert om duurzame keuzes te maken. Wij denken bijvoorbeeld aan voorlichting: wat kunnen inwoners doen om energie te besparen. En we zouden graag meer publieke laadpalen willen voor elektrische auto's.

Over het thema duurzaamheid dient het CDA hierbij 2 moties in.

2. Verkeer

De mobiliteitsvisie staat in concept te wachten op behandeling in de raad. De bouwstenen zijn herkenbaar. Doorgaand autoverkeer buitenom, fietsroutes versnellen en verbeteren en meer veiligheid voor langzaam verkeer. Dit sluit niet alleen aan bij duurzaamheidsambities, maar ook bij de brede wens dat de wijken een veilige plek moeten zijn voor mensen en kinderen. En dat de straat en de stoep toegankelijk moeten zijn óók voor mensen die minder mobiel zijn.

Wij hebben grote zorgen over een aantal knelpunten die al te lang wachten op een nieuw plan, zoals de Voorhoflaan en de Van de Valk Boumanweg.

De uitgangspunten van de mobiliteitsvisie ondersteunen wij, maar op de bijgaande netwerkkarten herkennen we de oplossing op deze knelpunten nog niet. Het CDA is daar zeer kritisch op. Sommige straten wachten al erg lang op de nieuwe uitgangspunten.

De Spanjaardsbrug benoemen als de fietspoort van Leiderdorp vraagt meer dan de prioriteit voor langzaam verkeer: de routes daar naar toe, maar ook de afwikkeling vanaf de Lage Rijndijk vragen overleg en keuzes bijvoorbeeld met Leiden.

Dit is een goed moment voor dat overleg, nu de Leidse Ring Noord tot een kaderbesluit moet komen. De Oude Spoorbaan vraagt een ingewikkelde afweging die ons brengt bij de afweging van doorstroming van verkeer en comfort voor bewoners. Voor ons komt daar de verbinding van stad en land bij. De Oude Spoorbaan verbindt twee kernkwaliteiten van ons dorp: fijn wonen en groene polders. De verbinding tussen stad en land is zeker langs de Oude Spoorbaan van groot belang. Wij willen liever zicht houden op onze polders dan op de weg.

3. Sociaal Domein

Maatwerkvoorzieningen

Begin dit jaar is het abonnementstarief WMO ingevoerd en dat heeft geleid tot een sterke stijging van het aantal inwoners dat een aanspraak doet op de maatwerkvoorzieningen WMO. Een stijging was voorzien, maar de werkelijke toename ligt aanmerkelijk hoger dan vorig jaar was begroot. Ook de komende jaren zullen de aanspraken op maatwerkvoorzieningen WMO meer toenemen, zo begrepen wij uit de antwoorden op onze vragen. Opmerkelijk genoeg zien we dat niet in de begroting voor de komende jaren terug. Waarom wordt er op dit thema niet reëel begroot? Graag een reactie van het College.

Schuldhulpverlening

Ondanks dat het economisch goed gaat in Nederland, zijn er nog steeds veel mensen met schulden. Schulden kunnen in rap tempo oplopen en de kosten voor de samenleving zijn hoog. Preventie, vroegsignalering en snelle en eenvoudige toegang tot hulp zijn daarom belangrijk. Includio en de Stadsbank zetten hier dan ook op in. Toch blijkt de drempel voor Leiderdorpers om hulp te zoeken bij schulden hoog. Volgens de statistieken hebben 2000 inwoners van Leiderdorp schulden. Slechts een handjevol van hen is in beeld bij Schuldhelpmaatjes en de Stadsbank, nog geen 5% schatten wij in, op grond van gesprekken met beide instanties. Niet iedereen zal hulp willen, maar 5% is in onze ogen extreem laag. Uit onderzoek is ook gebleken dat één van de grootste oorzaken van het uitblijven van hulp zit in de toegankelijkheid. Gemeenten moeten zorgen voor laagdrempelige toegang tot schuldhelpverlening. In Leiderdorp is deze zomer door Includio en de Stadsbank een begin gemaakt met het zeer laagdrempelige, vrij inloopbare schuldenspreekuur. Het CDA was hier heel blij mee. Zeer triest vinden wij het dan ook dat de Stadsbank Leiden zich al na enkele weken uit het project heeft teruggetrokken, waarop Includio het schuldenspreekuur heeft beëindigd. Leiderdorpers die hulp zoeken bij schulden zijn nu weer aangewezen op het

gewone spreekuur van Inluzio of moeten een formele afspraak maken bij de Stadsbank in Leiden. Ook de specifieke aandacht voor schuldhulpverlening is in de communicatie naar onze inwoners verdwenen. Het CDA betreurt het ten zeerste dat het laagdrempelige schuldspreekuur alweer is stopgezet en wij zouden graag zien dat het een nieuwe kans krijgt. Graag een reactie van het College.

Jeugdige mantelzorgers

Vorig jaar heeft het CDA al vragen gesteld over jeugdige mantelzorgers. Toen was hierover bij de gemeente weinig bekend, maar kregen we wel de belofte dat dit in 2019 zou worden opgepakt. Daar waren wij blij mee, want in Nederland verlenen veel jongeren mantelzorg. Jeugdige mantelzorgers zijn echter slecht bij de overheid in beeld. En dat is zorgelijk, want zeker bij langdurige mantelzorg ondervinden jongeren vaak negatieve gevolgen, zoals o.a. het ontbreken van een sociaal leven, schoolverzuim, voortijdig schoolverlaten etc.

Wij hebben dit jaar weer vragen hierover gesteld en we zijn verheugd dat de gemeente haar belofte is nagekomen. Er zijn contacten gelegd en afspraken gemaakt met scholen, er is gekeken bij andere gemeenten hoe zij jeugdige mantelzorgers in beeld krijgen en medewerkers van Inluzio zijn alert bij huisbezoeken WMO of er kinderen als mantelzorger actief zijn. In 2020 gaat Inluzio kijken of er een specifiek aanbod voor jeugdige mantelzorgers moet komen. Complimenten aan de gemeente en Inluzio met de stappen die het afgelopen jaar zijn gezet.

Voorzitter,

In 2020 wordt veel van ons gevraagd, maar er liggen ook veel kansen om de goede dingen te doen voor Leiderdorp en haar inwoners. Ik wens u daarbij allen Gods zegen toe.